Scientific Chronicles of the Turkic World
Төрки дөнья фәнни хроникасы
Научная хроника тюркского мира

DOI: 10.26907/2311-2042-2021-16-1-201-210

LATEST EVENTS IN THE FIRST HALF OF 2021

On February 16–17, the Institute of Philology and Intercultural Communication of Kazan (Volga Region) Federal University hosted the International Research and Practice Conference "Linguistic Methodology School in the Republic of Tatarstan: History and Modernity" dedicated to the 100th anniversary of Shakirova Liya Zakirovna, an outstanding scientist-methodologist and a prominent representative of the Kazan linguistic school. The conference was held within the framework of the Year of Science and Technology in the Russian Federation, and the Year of Native Languages and National Unity in the Republic of Tatarstan. All nine sessions, included in the program, were conducted both in-person and remotely. Participants from Italy, Kazakhstan, Uzbekistan, Turkey, China, Egypt, as well as from the cities of Russia: St. Petersburg, Moscow, Yoshkar-Ola, Abakan, Saratov, Samara, Yekaterinburg, Ufa, Izhevsk, and Elabuga – joined online (for more details, see the official website of the IFIC KFU: https://kpfu.ru/philology-culture/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-401989.html).

On February 18, the International Scientific and Methodological Online Seminar "Improving the Methods of Teaching Languages: A Platform for the Exchange of Progressive Practices", organized for the fifth time this year, was held at the Institute of Philology and Intercultural Communication of KFU. The organizers of the seminar were the Higher School of National Culture and Education named after Gabdulla Tukay and the Kayum Nasyri Institute of the IFIC KFU, as well as the scholars from the University of the Aegean (the Republic of Turkey), Azerbaijan State Pedagogical University (the Republic of Azerbaijan), Eurasian National University named after L. N. Gumilyov (the Republic of Kazakhstan), Bashkir State Pedagogical University named after M. Akmulla, Crimean Federal University named after V. I. Vernadsky, Moscow State Pedagogical University, the Tobolsk Pedagogical Institute named after D. I. Mendeleev, and other universities.

The organizers of the seminar accepted 154 applications from teachers of universities and colleges, teachers of native and foreign languages of general educational institutions, graduate students, masters and undergraduates pursuing research into the problems of teaching and learning languages and topical problems of Turkic studies from Russia, Turkey, China, Azerbaijan, Kazakhstan, and Syria (for more details, see the official website of the IFIC KFU: https://kpfu.ru/philology-culture/onlajn-seminar-39sovershenstvovanie-metodiki.html).

On February 25–26, a joint meeting was held with the participation of the Commission for Harmonization of Interethnic and Interreligious Relations of the Civic Chamber of the Russian Federation, the Commission for the Development of Culture and Preservation of Spiritual Heritage of the Civic Chamber of the Russian Federation and "Preservation and Support of Ethnocultural and Linguistic Diversity as the Most Important Factor in Strengthening All-Russian Unity" Civic Chamber of the Republic of Tatarstan.

At the meeting, the experts discussed topical issues of the ethnocultural development and language policy in the Republic of Tatarstan, analyzed the experience gained by the republic, and determined work plans for 2021 within the framework of the Year of Native Languages and National Unity announced in the Republic of Tatarstan.

Before the plenary session, three session meetings were held: "Issues of Preservation, Study, and Teaching of Native Languages", "The Role of Civil Society Institutions in the Preservation and Strengthening of Interethnic and Interreligious Relations in the Context of Digital Transformation", "Preservation of the Original Culture of Peoples: Regional Practices".

The meeting was attended by members of the Civic Chamber of Russia, representatives of the FADN, academic institutions of the Russian Academy of Sciences, the Foundation for the Preservation and Study of the Native Languages of the Peoples of the Russian Federation, representatives of the executive authorities of the Republic of Tatarstan, experts in the field of ethnic relations, members of the plenipotentiary office of the President of the Russian Federation in the Volga Federal District (for more details, see the official website of the Public Chamber of the Republic of Tatarstan: https://oprt.tatarstan.ru/index.htm/news/1937852.htm).

On February 25–26, Kazan hosted the Final All-Russian Research Conference (with international participation). The conference was organized by the Institute of Archeology named after A. Khalikov, the Academy of Sciences of the Republic of Tatarstan, together with Kazan (Volga Region) Federal University.

The conference was attended by 79 archaeologists: in addition to the staff of the Institute, these were researchers representing scientific centers of the Russian Federation (Astrakhan, Barnaul, Yoshkar-Ola, Moscow, Rostov-on-Don, Samara, Saratov, Sevastopol, and Cheboksary), near (Kazakhstan) and far abroad (Mongolia), who are actively cooperating with archaeologists of Tatarstan.

The conference discussed topical issues related to the preservation of the archaeological heritage, the conduct of complex interdisciplinary research, methods and techniques of restoration work, the features characterizing the issue of acceptance and accounting of archaeological collections and conducting scientific expeditions.

The conference ended its work on February 26 with a scientific seminar "Urban Culture of the Turkic-Tatar Population of Eurasia" (for more details, see the official website of the A. Kh. Khalikov Institute of Archeology of the Academy of Sciences of the Republic of Tatarstan: http://archtat.ru/itogovaya-vserossijskaya -nauchnaya-konferentsiya-s-mezhdunarodnym-uchastiem-2 /).

On March 26–27, the Institute of Philology and Intercultural Communication of Kazan (Volga Region) Federal University hosted the International Research and Practice Conference "Tatar Literature and Art in the Context of Interaction of National Literatures and Arts" dedicated to the 80th anniversary of Prof. F. Galimullin, Kazan Federal University. The event was attended by scholars, teachers and graduate students of educational institutions of the Republic of Tatarstan, regions of Russia and foreign countries (for more details, see the Intertat website: https://intertat.tatar/news/tatar_world/31-03-2021/bashkargan-eshl-rem -karadym-da-shakkattym-foat-galimullinga-80-yash-5815775).

The Institute of the Tatar Encyclopedia and Regional Studies of the Academy of Sciences of the Republic of Tatarstan has launched a video project: a Youtube blog dedicated to outstanding personalities from the Tatar world. Now the channel has already posted videos about Kayum Nasyri, Galimzyan Sharaf, Mirsaid Sultan-Galiev, Galimzhan Ibragimov, Mansur Khasanov, Gabdulla Tukay, Musa Jalil, Salikh Saydashev, and others. The video blog is conducted by the director of the Institute of the Tatar En-

cyclopedia and Regional Studies Iskander Gilyazov, a full member of the Academy of Sciences of the Republic of Tatarstan, Doctor of History (for more details, see the official website of the Academy of Sciences of the Republic of Tatarstan: https://www.youtube.com/channel/UCLqljduLwGrgmjmnLsAxNuw).

On April 12, a round table was held on the topic: “Distance Learning: Problems and Prospects” at Satpayev University, within the framework of the International Research and Practice Conference “Satpayev Readings – 2021”.

During the round table, a wide aspect of issues was discussed: teaching the humanities during a pandemic; experience, problems and prospects of distance learning of various languages (Kazakh, Russian, Tatar, Turkish, Azerbaijani), and the use of Internet technologies in language education. About forty five scholars, working in the field of linguistics and philology, philosophy of education, language and humanitarian discipline teaching from Russia, Kazakhstan, Azerbaijan, Great Britain, and Turkey took part in the discussion of these problems (for more details, see the official website of Satpayev University https://satbayev.university/ ru / news / proveden-kruglyy-stol-na-temu-distantsionnoe-obuchenie-problemy-i-perspektivy-posvyashchennyy-30-letiyu-nezavisimosti-kazakhstana).

On April 21–23, in the city of Penza, the All-Russian Research and Practice Conference “Languages of Culture in the Context of Historical Heritage: On the 100th Anniversary of E. R. Tenishev” was held, organized within the framework of the Year of Spiritual and Cultural Heritage in the Penza Region, the Year of Related Languages and National Unity in the Republic of Tatarstan, the Year of Science and Technology in the Russian Federation, the Year of Unity of the Tatar People, held by the Organizing Committee and the Regional Public Organization “Tatar National Cultural Autonomy of the Penza Region” with the support of the World Congress of Tatars, the Government of the Penza Region, the Regional Public Organization “Society of Tatar Ethnographers” of the Republic of Tatarstan, the Regional Public Organization of Ethnographers of the Penza Region, the Penza State University and the Penza State Agrarian University, and with the participation of leading scientists, specialists, ethnographers, educational and cultural workers, representatives of the public, mass media of the Penza region, the Republic of Tatarstan and adjacent territories of the Volga region, and other regions of the Russian Federation (for more details, see the official website of the World Congress of Tatars: https://tatar-congress.org/ru/blog/konferentsiya-priurochennaya-k-100-letiyu-so-dnya-rozhdeniya-uchenogo-tyurkologa-e-r-tenisheva/).

On April 23, the Academy of Sciences of the Republic of Tatarstan hosted the International Research and Practice Conference “Gabdulla Tukay in the Cultural Space of the 20th–21st Centuries”, dedicated to the 135th anniversary of the classic of Tatar literature Gabdulla Tukay. The event was organized by the Institute of Language, Literature and Art named after A. G. Ibragimov, the Academy of Sciences of the Republic of Tatarstan.

Mintimer Shaimiev, the State Counselor of the Republic of Tatarstan, the first President of the Republic of Tatarstan, was the first to address the conference participants via a video link. Recalling different periods in the history of the Tatars and the republic, M. Shaimiev noted that the writer’s works, reflecting the people’s aspirations and expectations, have always been his support and have given him strength. In preparation for the conference, the organizing committee received about 100 scientific reports, including those from foreign countries (Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Turkey, and Uzbekistan) and from such cities as Moscow, Ufa, Makhachkala, Kazan, Naberezhnye Chelny, Elabuga, etc. The conference was held with the participation of representatives of the Academy of Sciences of Tatarstan, the Union of Writers, scientific, educational institutions, the media, etc. (for more details, see the official website of the Academy of Sciences of the Republic of Tatarstan: http://www.antat.ru/ru/iyli)

On April 26–28, the Institute of Philology and Intercultural Communication of Kazan Federal University hosted the International Research and Practice Conference "Tatar Poetry and Culture of the Second Half of the 20th-Early 21st Centuries: A Dialogue with Western and Eastern Artistic Traditions" (on the 80th anniversary of the Tatar poet Renat Kharis) (for more details, see the official website of the IFIC KFU: https://kpfu.ru/philology-culture/--2.html).

On April 30, the Faculty of Law, Kazan Federal University, held an international round table "Legal Status of the Turkic Languages: Theory and Practice", dedicated to the Year of the Unity of Native Languages and Peoples. Scholars from Kazan University, jurists from Uzbekistan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, as well as lawyers and philologists from Dagestan and Tatarstan took part in the round table meetings.

The participants of the round table were greeted by Timerkhan Alishev, the Executive Vice-Rector for International Relations of Kazan University. In their speeches, the speakers presented interesting information about the current state of languages in their fields of research (for more details, see the official website of the IFIC KFU: https://kpfu.ru/philology-culture/kfuda-t1257rki-tell1241rne1187-hokukyj-statusy.html).

The information was submitted by G. A. Nabiullina, Associate Professor of the Institute of Philology and Intercultural Communication, Kazan Federal University.

2021 ЕЛНЫҢ I ЯРТЫСЫНДА БУЛГАН ВАКЫЙГАЛАР

16-17 нче февраль көннәрендә Казан (Идел буе) федераль университетының Филология һәм мәдәниятара багланышлар институтында күренекле галим-методист, Казан лингвистика мәктәбенең күренекле вәкиле Шакирова Лия Закир кызының тууына 100 ел тулуга багышланган «Татарстан Республикасында лингвистик мәктәп: тарих һәм хәзерге заман» халыкара фәнни-гамәли конференциясе булды. Конференция РФдә фән һәм технологияләр елы, ТРда туган телләр һәм Халык бердәмлеге елы кысаларында үткәрелде. Программада игълан ителгән 9 секциянең барысы да дистанцион технологияләр кулланып, көндезге һәм читтән торып үткәрелде. Италия, Казахстан, Үзбәкстан, Төркия, Кытай, Мисыр, шулай ук Россия шәһәрләре: Санкт-Петербург, Мәскәү, Йошкар-Ола, Абакан, Саратов, Самара, Екатеринбург, Уфа, Ижевск, Алабугадан килгән катнашучылар онлайн кушылды. (Тулырак мәгълүматны КФУның рәсми сайтында карагыз: https://kpfu.ru/philology-culture/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-401989.html).

---

18 нче февральдә КФУның Филология һәм мәдәниятара багланышлар институты базасында «Телләрне укыту методикасын камилләштерү: прогрессив практика белән алмашу мәйданы» дигән халыкара фәнни-методик онлайн-семинар үткәрелде. Семинарны оештыручы булып КФУның Милли мәдәният һәм мәгариф югары мәктәбе, Каюм Насыйри институты тора. Семинарда Эгей университеты (Төркия Республикасы), Әзербайҗан дәүләт педагогика университеты (Әзербайҗан Республикасы), Евразия милли университеты Л.Н.Гумилева (Казахстан Республикасы). В.И. Вернадский исемендәге Кырым федераль университеты, Мәскәү дәүләт педагогика университеты, Д.И. Менделеев исемендәге Тубыл педагогия институты һәм башка югары уку йортлары галимнәре катнашты.

Семинар эшендә катнашу өчен, тюркологиянең актуаль мәсьәләләре, укыту һәм телләрне өйрәнү проблемалары белән шөгыльләнүче Россия, Төркия, Кытай, Әзербайҗан, Казахстан, Сириядән вуз һәм ссуз укытучылары, туган һәм чит телләр укытучылары, аспирантлар, магистрлар һәм магистрантлардан 154 гариза кабул ителде. (тулырак мәгълүматны КФУның рәсми сайтында карагыз: https://kpfu.ru/philology-culture/onlajn-seminar-39sovershenstvovanie-metodiki.html).

25–26 нчы февраль көннәрендә Россия Федерациясе Иҗтимагый палатасының милләтара һәм динара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү буенча комиссиясе һәм Россия Федерациясе Иҗтимагый палатасының мәдәниятне үстерү һәм рухи мирасны саклау мәсьәләләре буенча комиссиясенең Татарстан Республикасы Иҗтимагый палатасы белән берлектә «Этнокультура һәм тел төрлелеген саклау һәм яклау – гомумроссия бердәмлеген ныгытуның мөһим факторы» дип аталган уртак утырышы үткәрелде.

Чара кысаларында «Туган телләрне саклау, өйрәнү һәм укыту мәсьәләләре», «Цифрлы трансформация шартларында милләтара һәм динара мөнәсәбәтләрне саклауда һәм ныгытуда граждан җәмгыяте институтларының роле», «Халыкларның үзенчәлекле мәдәниятен саклап калу: төбәк практикалары» темаларына өч секция эше оештырылды, Татарстан Республикасында этномәдәни үсеш һәм тел сәясәтенең актуаль мәсьәләләре каралды, республика тәҗрибәсе анализланды.

Утырышта Россия Иҗтимагый палатасы әгъзалары, Россия Фәннәр академиясе институтлары, Россия Федерациясе халыкларының туган телләрен саклау һәм өйрәнү фонды вәкилләре, Татарстан Республикасы башкарма хакимият органнары вәкилләре, милли мөнәсәбәтләр өлкәсендәге экспертлар, Россия Федерациясе Президентының Идел буе федераль округындагы тулы вәкаләтле вәкиллеге катнашты. (Тулырак мәгълүматны Татарстан Республикасы Иҗтимагый палатасының рәсми сайтында карагыз: https://oprt.tatarstan.ru/tat/index.htm/news/1937852.htm).

25–26 февраль көннәрендә Казанда Бөтенроссия фәнни конференциясе (халыкара катнашу белән) узды. Конференция Татарстан Республикасы Фәннәр академиясенең А.Х. Халиков исемендәге Археология институты тарафыннан Казан (Идел буе) федераль университеты белән берлектә оештырылды. Конференция эшендә Россия Федерациясенең төрле шәһәрләреннән (Әстерхан, Барнаул, Йошкар-Ола, Мәскәү, Ростов-на-Дону, Самара, Саратов, Севастополь, Чабаксар), Казахстан Республикасыннан һәм Монголиядән сиксәнгә якын археолог катнашты. Галимнәр археологик мирасны саклау, дисциплинаара комплексы тикшеренүләр уздыру, реставрация эшләре метод һәм алымнары, археология коллекцияләрен туплау һәм исәпкә алу, фәнни экспедицияләр үткәрү белән бәйле актуаль мәсьәләләр хакында фикер алыштылар. Конференция кысаларында шулай ук «Евразиянең төрки-татар халкының шәһәр мәдәнияте» темасына фәнни семинар оештырылды. (Тулырак мәгълүматны ТР Фәннәр академиясенең А. Х. Халиков исемендәге Археология институтының рәсми сайтында карагыз: http://archtat.ru/itogovaya-vserossijskaya-nauchnaya-konferentsiya-s-mezhdunarodnym-uchastiem-2/).

26–27 мартта Казан (Идел буе) федераль университетының Филология һәм мәдәниятара багланышлар институтында КФУ профессоры Ф.Г. Галимуллинның 80 еллык юбилее уңаеннан «Милли әдәбиятлар һәм сәнгатьләрнең багланышлары контекстында татар әдәбияты һәм сәнгате» Халыкара фәнни-гамәли конференциясе үткәрелде. Чарада Татарстан Республикасы, Россия төбәкләре һәм чит илләрдән галимнәр, белем бирү оешмалары укытучылары һәм аспирантлар катнашты. (тулырак мәгълүматны Интертат сайтында карагыз: https://intertat.tatar/news/tatar_world/31-03-2021/bashkargan-eshl-rem-karadym-da-shakkattym-foat-galimullinga-80-yash-5815775).

Татарстан Республикасы Фәннәр Академиясенең Татар энциклопедиясе һәм төбәкләрне өйрәнү институты "Youtube-блог" видеопроектын башлап җибәрде. Хәзерге вакытта каналда Каюм Насыйри, Галимҗан Шәрәф, Мирсәид Солтангалиев, Галимҗан Ибраһимов, Мансур Хәсәнов, Габдулла Тукай, Муса Җәлил, Салих Сәйдәшев һ.б. видеороликлар урнаштырылган инде. (Тулырак мәгълүматны Татарстан Республикасы Фәннәр академиясенең рәсми сайтында карагыз: https://www.youtube.com/channel/UCLqljduLwGrgmjmnLsAxNuw).

---

12 апрель көнне Satbayev University базалы белем бирү институтында «Сатпай укулары-2021» Халыкара фәнни–гамәли конференциясе кысаларында «Дистанцион укыту: проблемалар һәм перспективалар» темасына түгәрәк өстәл үткәрелде.

Түгәрәк өстәл барышында күп кенә мәсьәләләр каралды: пандемия вакытында гуманитар фәннәрне укыту; төрле телләргә (казах, рус, татар, төрек, азәрбайҗан) дистанцион укыту тәҗрибәсе, проблемалары һәм перспективалары; тел белемендә интернет-технологияләр куллану. Әлеге проблема буенча фикер алышуда Россия, Казахстан, Әзербайҗан, Бөекбритания, Төркиядән 45ләп вәкил катнашты. (Тулырак мәгълүматны Сатпай университетының рәсми сайтында карагыз: https://satbayev kuniversity/ru/news/proveden-kruglyy-stol-na-temu-distantsionnoe-obuchenie-problemy-i-perspektivy-posvyashchennyy-30-letiyu-nezavisimosti-kazakhstana).

21-23 апрельдә Пенза шәһәрендә "Тарихи мирас контекстында мәдәният телләре: Э. Р. Тенишевның тууына 100 ел тулуга” багышланган Бөтенроссия фәнни-гамәли конференциясе узды. Чара Пенза өлкәсендә рухи һәм мәдәни мирас елы, Татарстан Республикасында Туган телләр һәм халыклар бердәмлеге елы, Россия Федерациясендә фән һәм технология елы, татар халкының бердәмлеге елы кысаларында Оештыру комитеты һәм «Пенза өлкәсенең татар милли-мәдәни мохтәрияте» төбәк иҗтимагый оешмасы тарафыннан Бөтендөнья татар конгрессы, Пенза өлкәсе Хөкүмәте, «Туган якны өйрәнүчеләр җәмгыяте» Төбәк иҗтимагый оешмасы ярдәме белән оештырылды. Конференция әйдәп баручы галимнәр, белгечләр, туган якны өйрәнүчеләр, мәгариф һәм мәдәният хезмәткәрләре, Пенза өлкәсе, Татарстан Республикасы, Идел буе һәм Россия

Федерациясенең башка төбәкләрендәге җәмәгатьчелек, массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләре катнашында үткәрелде. (Тулырак мәгълүматны Бөтендөнья татар конгрессының рәсми сайтында карагыз: https://tatar-congress.org/ru/blog/konferentsiya-priurochennaya-k-100-letiyu-so-dnya-rozhdeniya-uchenogo-tyurkologa-e-r-tenisheva/).

---

23 апрельдә Татарстан Республикасы Фәннәр Академиясендә татар әдәбияты классигы Габдулла Тукайның тууына 135 ел тулуга багышланган «XX-XXI гасыр мәдәни киңлегендә Габдулла Тукай» дигән Халыкара фәнни-гамәли конференция узды. Чараны Татарстан Республикасы Фәннәр академиясенең Г.Ибраһимов исемендәге Тел, әдәбият һәм сәнгать институты оештырды.

Конференциядә катнашучыларга сәламләү сүзе белән видеоэлемтә буенча Татарстан Республикасы Дәүләт киңәшчесе, Татарстан Республикасының Беренче Президенты Минтимер Шәймиев мөрәҗәгать итте. М. Шәймиев, татар һәм республика тарихындагы төрле чорларны искә алып, язучының әсәрләре, халыкның омтылышларын чагылдырып, аңа һәрвакыт терәк булды һәм көч бирде, дип билгеләп үтте. Конференциягә әзерлек барышында Мәскәү, Уфа, Махачкала, Казан, Яр Чаллы, Алабуга кебек шәһәрләрдән 100 ләп гариза кабул ителде. Чарада Татарстан Фәннәр академиясе, Язучылар берлеге, фәнни, мәгариф учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләре катнашты. (Тулырак мәгълүматны Татарстан Республикасы Фәннәр академиясенең рәсми сайтында карагыз: http://www.antat.ru/ru/iyli).

26-28 апрельдә Казан федераль университетының Филология һәм мәдәниятара багланышлар институтында «XX гасырның икенче яртысы-XXI гасыр башы татар шигърияте һәм мәдәнияте: көнбатыш һәм көнчыгыш сәнгать традицияләре белән диалог» (татар шагыйре Ренат Харисның 80 еллыгына) Халыкара фәнни-гамәли конференциясе узды. (тулырак мәгълүматны КФУның рәсми сайтында карагыз: https://kpfu.ru/philology-culture/--2.html).

---

30 апрельдә Казан федераль университетының Хокук факультетында Туган телләр һәм халыклар бердәмлеге елы уңаеннан "Төрки телләрнең хокукый статусы: теория һәм практика" дигән халыкара түгәрәк өстәл булды. Бу түгәрәк өстәл утырышында Казан университеты галимнәре, Үзбәкстан, Казахстан, Кыргызстан хокук белгечләре, шулай ук Дагыстан, Татарстан юристлары һәм филологлары катнашты.

Түгәрәк өстәлдә катнашучыларны Казан университетының халыкара бәйләнешләр буенча җаваплы проректоры Тимерхан Алишев сәламләде. Докладчылар чыгышларында үз өлкәләре һәм телләре торышы, аларның бүгенге хәле, аларның кулланылышы турында кызыклы мәгълүматлар җиткерде. (Тулырак КФУның ИФМК рәсми сайтында карагыз: https://kpfu.ru/philology-culture/kfuda-t1257rki-tell1241rne1187-hokukyj-statusy.html рәсми сайтында карагыз).

Материаллар филология фәннәре кандидаты, Казан федераль университетының Филология һәм мәдәниятара багланышлар институты доценты Г. Ә. Нәбиуллина тарафыннан тупланды һәм әзерләнде.

ПРОШЕДШИЕ СОБЫТИЯ I ПОЛОВИНЫ 2021 ГОДА

16–17 февраля в Институте филологии и межкультурной коммуникации_Казанского (Приволжского) федерального университета состоялась Международная научно-практическая конференция «Лингвометодическая школа в Республике Татарстан: история и современность», посвященная 100-летию со дня рождения выдающего ученого-методиста, яркого представителя Казанской лингвометодической школы Шакировой Лии Закировны. Конференция была проведена в рамках Года науки и технологий в РФ, Года родных языков и народного единства в РТ. Все 9 заявленных в программе секций были проведены очно и с применением дистанционных технологий. Участники из Италии, Казахстана, Узбекистана, Турции, Китая, Египта, а также из городов России: Санкт-Петербурга, Москвы, Йошкар-Ола, Абакана, Саратова, Самары, Екатеринбурга, Уфы, Ижевска, Елабуги – присоединились онлайн. (см. подробнее на официальном сайте ИФМК КФУ: https://kpfu.ru/philology-culture/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-401989.html)

---

18 февраля на базе Института филологии и межкультурной коммуникации_КФУ был проведен Международный научно-методический онлайн-семинар «Совершенствование методики обучения языкам: площадка обмена прогрессивной практикой», который в этом году организуется в пятый раз. Организаторами семинара являются Высшая школа национальной культуры и образования им. Габдуллы Тукая и Институт Каюма Насыри ИФМК КФУ, а также ученые из Эгейского университета (Республика Турция), Азербайджанского государственного педагогического университета (Республика Азербайджан), Евразийского национального университета им. Л. Н. Гумилева (Республика Казахстан), Башкирского государственного педагогического университета им. М. Акмуллы, Крымского федерального университета имени В. И. Вернадского, Московского педагогического государственного университета, Тобольского педагогического института им. Д. И. Менделеева и других вузов.

Для участия в работе семинара было принято 154 заявки от преподавателей вузов и ссузов, учителей родных и иностранных языков общеобразовательных учебных учреждений, аспирантов, магистров и магистрантов, занимающихся проблемами обучения и изучения языков, актуальных проблем тюркологии из России, Турции, Китая, Азербайджана, Казахстана, Сирии (см. подробнее на официальном сайте ИФМК КФУ: https://kpfu.ru/philology-culture/onlajn-seminar-39sovershenstvovanie-metodiki.html).

25–26 февраля состоялось совместное заседание Комиссии Общественной палаты Российской Федерации по гармонизации межнациональных и межрелигиозных отношений и Комиссии Общественной палаты Российской Федерации по вопросам развития культуры и сохранения духовного наследия совместно с Общественной палатой Республики Татарстан «Сохранение и поддержка этнокультурного и языкового многообразия – важнейший фактор укрепления общероссийского единства».

На заседании эксперты рассмотрели актуальные вопросы этнокультурного развития и языковой политики в Республике Татарстан, проанализировали существующий в республике опыт и определили планы работы на 2021 год в рамках объявленного в Республике Татарстан Года родных языков и народного единства.

До проведения пленарного заседания прошла работа трех секций: «Вопросы сохранения, изучения и преподавания родных языков», «Роль институтов гражданского общества в сохранении и укреплении межнациональных и межрелигиозных отношений в условиях цифровой трансформации», «Сохранение самобытной культуры народов: региональные практики».

В заседании приняли участие члены Общественной палаты России, представители ФАДН, академических институтов РАН, Фонда сохранения и изучения родных языков народов Российской Федерации, представители органов исполнительной власти Республики Татарстан, эксперты в сфере национальных отношений, полномочное представительство Президента РФ в Приволжском федеральном округе. (см. подробнее на официальном сайте Общественной палаты Республики Татарстан: https://oprt.tatarstan.ru/index.htm/news/1937852.htm).

25–26 февраля в Казани состоялась Итоговая всероссийская научная конференция (с международным участием). Конференция была организована Институтом археологии им. А. Х. Халикова АН РТ совместно с Казанским (Приволжский) федеральным университетом.

В работе конференции приняли участие 79 ученых-археологов: помимо сотрудников Института, это исследователи, представляющие научные центры Российской Федерации (Астрахань, Барнаул, Йошкар-Ола, Москва, Ростов-на-Дону, Самара, Саратов, Севастополь, Чебоксары), ближнего (Казахстан) и дальнего (Монголия) зарубежья, активно сотрудничающие с археологами Татарстана.

В ходе конференции обсуждались актуальные вопросы, связанные с сохранением археологического наследия, проведением комплексных междисциплинарных исследований, методами и приемами реставрационных работ, особенностями приема и учета археологических коллекций, проведения научных экспедиций.

Завершила свою работу конференция 26 февраля проведением научного семинара «Городская культура тюрко-татарского населения Евразии» (см. подробнее на официальном сайте Института археологии им. А. Х. Халикова Академии наук Республики Татарстан: http://archtat.ru/itogovaya-vserossijskaya-nauchnaya-konferentsiya-s-mezhdunarodnym-uchastiem-2/).

26–27 марта в Институте филологии и межкультурных связей Казанского (Приволжского) федерального университета состоялась Международная научно-практическая конференция «Татарская литература и искусство в контексте взаимодействия национальных литератур и искусств», посвященная 80-летнему юбилею профессора КФУ Ф. Г. Галимуллина. В мероприятии приняли участие ученые, преподаватели и аспиранты образовательных организаций Республики Татарстан, регионов России и зарубежных стран (см. подробнее на сайте Интертата: https://intertat.tatar/news/tatar_world/31-03-2021/bashkargan-eshl-rem-karadym-da-shakkattym-foat-galimullinga-80-yash-5815775).

Институт Татарской энциклопедии и регионоведения Академии наук Республики Татарстан запустил видеопроект: Youtube-блог, посвященный выдающимся личностям из татарского мира. Сейчас на канале уже размещены ролики про Каюма Насыри, Галимзяна Шарафа, Мирсаида Султан-Галиева, Галимжана Ибрагимова, Мансура Хасанова, Габдуллу Тукая, Мусу Джалиля, Салиха Сайдашева и др. Видеоблог ведет директор Института татарской энциклопедии и регионоведения, действительный член АН РТ, доктор исторических наук Гилязов Искандер Аязович (см. подробнее на официальном сайте Академии Наук Республики Татарстан: https://www.youtube.com/channel/UCLqljduLwGrgmjmnLsAxNuw).

---

12 апреля в Сатпаевском университете в рамках Международной научно-практической конференции «Сатпаевские чтения – 2021» был проведен круглый стол на тему: «Дистанционное обучение: проблемы и перспективы».

В ходе работы круглого стола обсуждался широкий аспект вопросов: преподавание гуманитарных наук во время пандемии, опыт, проблемы и перспективы дистанционного обучения различным языкам (казахского, русского, татарского, турецкого, азербайджанского), использование интернет-технологий в языковом образовании. В обсуждении данной проблемы приняли участие около 45 представителей в области языкознания и филологии, философии образования, обучения языкам и гуманитарным дисциплинам из России, Казахстана, Азербайджана, Великобритании, Турции (см. подробнее на официальном сайте Сатпаевского университета https://satbayev.university/ru/news/proveden-kruglyy-stol-na-temu-distantsionnoe-obuchenie-problemy-i-perspektivy-posvyashchennyy-30-letiyu-nezavisimosti-kazakhstana).

21–23 апреля в городе Пензе состоялась Всероссийская научно-практическая конференция «Языки культуры в контексте исторического наследия: к 100-летию со дня рождения Э. Р. Тенишева», организованная в рамках проведения Года духовного и культурного наследия в Пензенской области, Года родных языков и народного единства в Республике Татарстан, Года науки и технологии в Российской Федерации, Года единства татарского народа, проводимая Оргкомитетом и Региональной общественной организацией «Татарская национально-культурная автономия Пензенской области» при поддержке Всемирного конгресса татар, Правительства Пензенской области, Региональной общественной организации «Общество татарских краеведов» РТ, Региональной общественной организации краеведов Пензенской области, Пензенского государственного университета и Пензенского государственного аграрного университета и при участии ведущих ученых, специалистов, краеведов, работников образования и культуры, представителей общественности, средств массовой информации Пензенской области, Республики Татарстан и сопредельных территорий Поволжья и других регионов Российской Федерации (см. подробнее на официальном сайте Всемирного конгресса татар: https://tatar-congress.org/ru/blog/konferentsiya-priurochennaya-k-100-letiyu-so-dnya-rozhdeniya-uchenogo-tyurkologa-e-r-tenisheva/).

23 апреля в Академии наук Республики Татарстан прошла Международная научно-практическая конференция «Габдулла Тукай в культурном пространстве XX–XXI веков», посвященная 135-летию со дня рождения классика татарской литературы Габдуллы Тукая. Организатором мероприятия выступил Институт языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова Академии наук Республики Татарстан.

Первым с приветственным словом к участникам конференции по видеосвязи обратился государственный советник Республики Татарстан, первый президент Республики Татарстан Минтимер Шаймиев. Вспомнив разные периоды в истории татар и республики, М. Шаймиев отметил, что произведения писателя, отражая стремления и чаяния народа, были ему всегда опорой и давали силу. В ходе подготовки к конференции в оргкомитет поступило около 100 научных докладов, в том числе из зарубежных стран (Азербайджан, Казахстан, Киргизия, Турция, Узбекистан) и из таких городов, как Москва, Уфа, Махачкала, Казань, Набережные Челны, Елабуга и др. Конференция прошла с участием представителей Академии наук Татарстана, Союза писателей, научных, образовательных учреждений, средств массовой информации и др. (см. подробнее на официальном сайте Академии Наук Республики Татарстан: http://www.antat.ru/ru/iyli).

26–28 апреля в Институте филологии и межкультурной коммуникации Казанского федерального университета прошла Международная научно-практическая конференция «Татарская поэзия и культура второй половины XX – начала XXI веков: диалог с западными и восточными художественными традициями» (к 80-летию татарского поэта Рената Хариса) (см. подробнее на официальном сайте ИФМК КФУ: https://kpfu.ru/philology-culture/--2.html).

30 апреля на факультете права Казанского федерального университета состоялся международный круглый стол «Правовой статус тюркских языков: теория и практика», посвященный Году единства родных языков и народов. В заседании круглого стола приняли участие ученые Казанского университета, правоведы Узбекистана, Казахстана, Киргизии, а также юристы и филологи Дагестана, Татарстана.

Участников круглого стола поприветствовал ответственный проректор по международным связям Казанского университета Тимерхан Алишев. В своих выступлениях докладчики представили интересную информацию о современном состоянии языков в своих областях (см. подробнее на официальном сайте ИФМК КФУ: https://kpfu.ru/philology-culture/kfuda-t1257rki-tell1241rne1187-hokukyj-statusy.html).

Материалы подготовлены доцентом Института филологии и межкультурной коммуникации Казанского федерального университета Г. А. Набиуллиной.